

ಕೂನು

ಮೇ-2026

ಉರ್ಗುಡೆಗೆ ಜಯಫ

ಲೇಖನಗಳು

- * ಪಕ್ಷಿ ಬೇಟೆ - ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೆ. ಎಸ್.
- * ತಬೇಬುಯಾ ರೋಸಿಯಾ: ದಿ ಪಿಂಕ್ ಬ್ಲೂವ್ - ಹರ್ಷಿತ ಪುಟ್ಟಹನುಮಯ್ಯ
- * ನಾವೆಷ್ಟು ಅರಿತಿರುವೆವು ನಮ್ಮ ಬೇರುಗಳನು? - ಚೈತ್ರ ಎಮ್.ಸಿ.
- * ವನಬಂಧ - 12 - ಸುಬ್ಬು ಬಾದಲ್
- * ಹೂವಿನ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಟ್ರಿಕ್! (ವಿವಿ ಅಂಕಣ) - ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.
- * ಹೊಸ ಉಸಿರು (ಕವನ) - ನಾಗರಾಜ ಜಿ. ಎನ್. ಬಾಡ
- * ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ - ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ಮುಖಪುಟ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ
ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ

ಮುಖಪುಟ
ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೆ. ಎಸ್.

ವಿನ್ಯಾಸ
ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ಪಕ್ಕಿ ಬೇಟೆ

ನನ್ನ ಗೆಲೆಯನೊಬ್ಬನಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ನಾನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಓದಿದ್ದು. ಅವನ ಹೆಸರು... ಬೇಡ ಬಿಡಿ ಅವನು ಮಾಡುವ ಅವಾಂತರಗಳು ಒಂದಾ ಎರಡಾ. ಬರೆಯಲು ಹೊರಟರೆ ಒಂದು ಕಥಾಸಂಕಲನವೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಅವನ ಅವಾಂತರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವನ ಹೆಸರು ಹಾಕಿದರೆ ಕೋಪ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು 'ಬುಡ್ಡಣ್ಣ' ಅಂತ ಕರೆಯೋಣ ಏಕೆಂದರೆ 'ಟಿಂಗರ್ ಬುಡ್ಡಣ್ಣ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬುಡ್ಡಣ್ಣನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದ. ನಾಟಕದ ಹುಚ್ಚು ಶಾಲೆಯಿಂದಲೇ ಇತ್ತು. ಇದೇ ಹುಚ್ಚು ಮುಂದೆ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿಸಿತ್ತು. ಈ ಬುಡ್ಡಣ್ಣ ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಸ್ಥಿತಿವಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದ. ಬೆಲೇತಾ ಬೆಲೇತಾ ಆಟ ಪಾಠಗಳ ಜೊತೆ ಅನೇಕ ಚಟಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡ. ಚಟಗಳು ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ; ನಮ್ಮ ಚಟಗಳು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿದರೆ ಅವೇ ಹವ್ಯಾಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಚಟವಾಗುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೇ! ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆವರೆಗೂ ಶಾಲೆಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಹೊತ್ತಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ. ಆಮೇಲೆ ಶಾಲೆ ಕಡೆ ತಲೆ ಹಾಕಿಯೂ ಮಲಗಲಿಲ್ಲ. ಓದು ನಿಂತಿತ್ತು; ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟ, ಇಟ್ಟಿಗೆಗೂಡು, ಕೋಳಿ ಫಾರಂ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಇವನ ಹೆಗಲೇರಿದವು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸು ಓಡಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಜೀವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿದ್ದರೂ 'ತಾಯಿಯ ಮೇಲಾಣೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯೂ ಜೇಬಲ್ಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಮುಲುಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಹಾ ಜಿಪುಣ, ಎಂಜಲು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಯನ್ನು ಓಡಿಸದವನು. ಆಗಲೇ ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡುವ ಹುಚ್ಚನ್ನು ತಲೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬಂದೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನೋ? ಚಾಟರುಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನೋ? ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತೂ, ಕಾಗೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ತಿಂದಿದ್ದ.

ಆಗಾಗಲೇ ನಾನು ಛಾಯಾಗ್ರಹಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಒಂದಷ್ಟು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದವು. ಇವನೂ ಸಹ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ. ಅದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದ. ಇವನ ಹಲವು ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದ ನನಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 'ಬೇಡ' ಅನಿಸಿದರೂ, ನೋಡೋಣ ವೈಲ್ಡ್ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ, ಈತ ಬದಲಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಸಿಂಗಪೂರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ನಿಕಾನ್ D200 ಕ್ಯಾಮೆರಾದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ; ಆಗಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ಯಾಮೆರಾ. ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತಗೊಂಡು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿಪುರ, ರಂಗನತಿಟ್ಟು, ಮುತ್ತೋಡಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಅನೇಕ ಕೆರೆ, ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಕಡೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ. ನನಗೋ ಅಂಗುಲಿಮಾಲನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಬುದ್ಧನಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಬೀಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ತೋಟ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಎಂದ. ಸರಿ, ನಾನು ಪುರುಸೊತ್ತಾಗಿ ಇದ್ದೆ. ಅವನ ಜೊತೆ ಕಾರು ಏರಿ ಹೊರಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೋಟ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರದೇ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದನು. ಇವನು ಹೋದಾಗ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕಾರು ಕೋಲಾರದ ತೋಟದ ಮನೆ ತಲುಪಿತು ಮನೆಯವರು ಓಡಿಬಂದವರು ಮಾಲೀಕನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು. "ಏನಣ್ಣ ಬರ್ತೀನಿ ಅಂತ ಒಂದು ಫೋನು ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಗೆಲೆಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರ್ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಾ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ" ಅಂದ ಅಷ್ಟೇ, ಇವನು "ಅಯ್ಯೋ ಇವರೇನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ತಿನ್ನೋದಿಲ್ವೇ? ದಿನಾ ತಿಂತಾರೆ! ನನಗೂ ದಿನಾ ತಿಂದೂ ತಿಂದೂ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ಅನ್ನ ಮಾಡಿ, ಒಣ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ ಕಾರ ಚಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಸೂಪರ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲ್ಲ. ಇದೇ ನಮಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್" ಎಂದ. ಅವರಿಗೂ ಇವನು ಮಹಾ ಜಿಪುಣನೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಬೇಸರದ ಒಂದು ನಗೆ ಕೊಟ್ಟು "ಆಯ್ತು ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ.

ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ತೋಟ ಸುತ್ತಲು ಹೋದವು ಸಂಜೆ 5:00 ಆಗಿತ್ತು. 'ಇನ್ನೇನು ಮನೆಗೆ ಹೊರಡೋಣ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ; 'ಟೀ ಕುಡಿದು ಹೋಗೋಣ' ಎಂದು ಟೀ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪರಿಚಿತರು ಈತನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಕುಶಲೋಪರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರೂ ಟೀ ಕುಡಿದರು. ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಬೇಟೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದ; ಬೇಟೆ ಎಂದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಬುಡ್ಡಣ್ಣನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ರೋಮಾಂಚನಗೊಂಡವು. ತನ್ನದೇ ತೋಟದ ಹೆಮ್ಮರ ಒಂದರ ಮೇಲೆ, ಭಾರೀ ಗಾತ್ರದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದು ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತವೆಂದು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯೂ ಇವನಂತೆ ಬೇಟೆಯ ಚಟ ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರೇ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಬೇಟೆಯ ಕಿಚ್ಚು ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಇಂದು ಸಂಜೆಯ ಆ ಹೆಮ್ಮರದ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚಡಪಡಿಸತೊಡಗಿತು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಟೆ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ; ಇವನನ್ನು ನಾನು ಕಾಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಸರಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ತಲೆಯೂ ತೂಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಬೇಟೆಗೆ ಬಂದೂಕು, ದೊಣ್ಣೆ, ಹೆಡ್ ಟಾರ್ಚ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟು ನಿಂತ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಕರೆದ. ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿದು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಲೇ ಬೇಟೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲು ಆವರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಐಬಿಸ್ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ಸಾಲು ಸಾಲು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡಿನತ್ತ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದ್ದವು. ನಾನು ಮನೆ ಮುಂಭಾಗದ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟವರ ಶಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎದುರಿಗೆ ಕೂಗುದೂರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟ ಆ ಹೆಮ್ಮರ ಮಬ್ಬಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನ ಇಟ್ಟು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಆ ಹೆಮ್ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕೋವಿ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತರು.

ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಾನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಆ ಹೆಮ್ಮರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂದು ಆ ಹೆಮ್ಮರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಿ ಬರದಿರಲೆಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ. ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಆ ಹೆಮ್ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹಾರಿ ಬಂದು ಕುಳಿತವು. ದೂರದಿಂದ ಈ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡು ನನ್ನ ಹೃದಯ ಕಿವುಚಿದಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೋವಿಯ ಗುಂಡಿಗೆ ನೆಲಕ್ಕುರುಳುತ್ತವೆ! ಆ ಮಬ್ಬು ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆ ಪಕ್ಷಿ ಯಾವುದೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರುತು ಹಚ್ಚಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಅದರ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿತ ನೋಡಿ 'ಓಪನ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಸ್ಟಾರ್ಕ್' ಪಕ್ಷಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಮುಷ್ಟಿ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿ ಬೇಸರದಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಿಶ್ಯಬ್ಬ, ನಿಶ್ಯಬ್ಬವನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಜೋರಾಗಿ ' ಡಂ' ಎಂದು ಕೋವಿ ಸದ್ದು ಮಾಡಿತು. ಆ ಸದ್ದಿಗೆ ಹೆಮ್ಮರದಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ- ಬಾವಲಿಗಳು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಚೀರುತ್ತ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿದವು. ಕೆಲವು ಬಹಳ ದೂರ ಹಾರಿ ಹೋದವು. ಮನಸ್ಸು ತುಂಬಾ ಭಾರವಾಯಿತು. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷ ಕಳೆದಿರಬೇಕು. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಟಾರ್ಚ್ ಹಿಡಿದು ಹಿಂದುರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆತಂಕದಿಂದ ನಾನು ಅವರ ಕೈನಲ್ಲೋ, ಹೆಗಲ ಮೇಲೋ ಇರಬೇಕಾದ ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ಪಕ್ಷಿಯ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಶಪಿಸಿ ಮನದಲ್ಲೇ ಮರುಗಿದೆ.

© ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೆ. ಎಸ್.

ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಜೋರಾದವು ನಾನು ಕುಳಿತ ಜಗಲಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಆ ನೂರು ಕ್ಯಾಂಡಲ್ ಬಲ್ಲಿನ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೇಟೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ಯಾರ ಕೈಲೂ ಬೇಟೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ದೂಷಿಸುವಾಗಲೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಗುರಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರು ಎಂದು.

ಇವರು ಬೇಟೆಗೆಂದು ಆ ಹೆಮ್ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ಆ ಬೃಹತ್ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವರ ತಲೆಯ ನೆರಕ್ಕಿದ್ದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದು, ತಲೆ ಮೇಲೆ 90 ಡಿಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೋವಿಯಿಂದ ಶೂಟ್ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆಚೆ ಈಚೆ ಹೋಗಿ ಗುರಿ ಇಡುವ ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲುಗಾಡಿದರು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ದಿನದಂತೆ ಕಳೆದು, ಹತ್ತು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ಯಾರ ತಲೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಯೋಚನೆ ಹೊಳೆಯದೆ, ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದಲೇ ಲಂಬವಾಗಿ 90 ಡಿಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರಂತೆ. ' ಡಂ ' ಎಂದ ಗುಂಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಚೀರುತ್ತಾ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿದವಂತೆ. ಯಾವುದೇ ಬೇಟೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇರೆಯವರು ನನಗೆ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಶಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿತು. ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಘೋರ ದುರಂತ ಒಂದು ತಪ್ಪಿದಂತಾಯಿತು. ಮನದಲ್ಲೇ ನೆನೆದಿದ್ದ ದೇವರಿಗೆ ಧ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಿದೆ. ಮತ್ತೆಂದೂ ಇವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರು ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ, ಇವನ ಸಹವಾಸವೇ ಬೇಡವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ.

© ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ಲೇಖನ: ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೆ. ಎಸ್.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ತಬೇಬುಯಾ ರೋಸಿಯಾ: ದಿ ಪಿಂಕ್ ಬ್ಲೂವ್

ಕಾಲೇಜ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗ ಅಂದ್ರೆ ಅದುವೇ ನಮ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಲೈಬ್ರರಿ ಹತ್ರ ಇದ್ದ 'ತಬೇಬುಯಾ ಮರ'.

ಆ ಗುಲಾಬಿ ಹೂಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಪೋಟೋ ತಗೊಂಡು ಹೋಗುವವರೆಗೂ ನನಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇರ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಸ್ಸಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೂ ಅರಳಿರೋದನ್ನು ನೋಡೋ ಮಜಾನೇ ಬೇರೆ!

ಹೂವುಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಆ ಹೂವಿನ ಮಳೆಗೆ ಹಿರೋಯಿನ್ ಥರ ಫೀಲ್ ಬರೋದಂತೂ ಖಂಡಿತಾ!

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ತಮ್ಮ ಹೂವುಗಳಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಮರವೆಂದರೆ ತಬೇಬುಯಾ. ಈ ಮರವು ಹೂಬಿಟ್ಟಾಗ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವೇ ಬಣ್ಣಗಳ ಹಬ್ಬದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀವೇನಾದರೂ ಈ ಮರವನ್ನು ಅಥವಾ ಹೂವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಕರ್ತೃ ಸೇತುರಾಂ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ನೇಗಿನ್ವಾಳ್.

© ಸುನೀಲ್ ಕುಮಾರ್ ಎನ್.

© ಹರಿಹರನ್ ಬಿ. ಎನ್.

ತಬೇಬುಯಾ: "ವಸಂತ ರಾಣಿ" ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇದು ಬಿಗ್ನೋನಿಯೇಸಿ (Bignoniaceae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಉಷ್ಣ ವಲಯದ ಹೂಬಿಡುವ ಮರವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಮೂಲ ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳು. ಈ ಹೂವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟ್ರಂಪೆಟ್ ರೀತಿ ಇರುತ್ತವೆ; ಕೆಳಭಾಗ ಉದ್ದವಾದ ಟ್ಯೂಬ್‌ನಂತೆ ಇದ್ದು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾದ ಐದು ದಳಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಹೂವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗುಲಾಬಿ (ಪಿಂಕ್), ಹಳದಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಹೂವುಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಢ ಬಣ್ಣದ ರೇಖೆಗಳು ಅಥವಾ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಹೂವುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ (clusters) ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುತ್ತವೆ. ಇದರ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಹೂ ಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರದ ಎಲೆಗಳು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಹೂವುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿ ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನವರಿಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ನಡುವೆ ಅರಳುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ಸುಮಾರು 5-8 ಸೆಂ. ಮೀ ಉದ್ದವಿದ್ದು, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ತಾಜಾ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಹೂವುಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಸುಂದರ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹೂವುಗಳು ಜೇನುನೋಣಗಳು, ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಮಕರಂದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಗರ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಸ್ಕೇಪಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಬೇಬುಯಾಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವಿದೆ.

© ಹರ್ಷಿತ ಪುಟ್ಟಹನುಮಯ್ಯ

20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಗುಸ್ಟಾವ್ ಹರ್ಮನ್ ಕ್ರುಂಬಿಗಲ್ (Gustav Hermann Krumbiegel) ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟಿಕ್ಲ್ಯಾಸ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರು. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ತಬೇಬುಯಾ ಮರಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದವು. ನಂತರದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಎಸ್. ಜಿ. ನೆಗಿನ್ಹಾಲ್ (S. G. Neginhal) ಅವರು ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನೆಡುವ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಹಲವಾರು ರಸ್ತೆಗಳು ವಸಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ ಹಾಗೂ ಹಳದಿ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಣ್ಣಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಭವಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ತಬೇಬುಯಾ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. "ಹೂವುಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ" ಎಂಬಂತೆ, ಈ ಹೂವುಗಳು ಜನವರಿಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ವರ್ಣರಂಜಿತಗೊಳಿಸಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂವುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವೆಂದು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಈ ಹೂವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಸಿರು ಪರಂಪರೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಎಸ್. ಜಿ. ನೆಗಿನ್ಹಾಲ್ (S. G. Neginhal) ಅವರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸೋದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ!

© ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರ್ ಎನ್. ಆರ್.

ಲೇಖನ: ಹರ್ಷಿತ ಪುಟ್ಟಹನುಮಯ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ

ನಾವೆಷ್ಟು ಅರಿತಿರುವೆವು ನಮ್ಮ ಬೇರುಗಳನ್ನು?

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸುಡುಬಿಸಿಲಿಗೆ ನಾನು ಬೆವರಿ ನೀರಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನವರೆಲ್ಲ ಈ ಸೆಖೆಯ ಸಹವಾಸ ಸಾಕಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಏದುಸಿರುಬಿಡುತ್ತಾ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಬೆವರ ತೊಡಗಿದರು. ನಾವೇನೂ ಉರಿಯುವ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ ಶ್ರಮದಾಯಕವಾದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಂದರೆ ಒಂದು 500 ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ್ದಿರಬಹುದೇನೋ ಅಷ್ಟೇ! ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿದ್ದು 'ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮದೇ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯದ್ದೇ?' ಅಂತ. ಈ ಆಲೋಚನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಬಿಸಿಲನ್ನು ಶಪಿಸುವುದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನನಗೆ ಈಗಲೂ ತಿಳಿಯದು. ಬೇಸಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉದುರಿದ ತರಗೆಲೆ, ಹರಡಿದ ಕಸವನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸಮೇತ ಬೇಯಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ; ಫ್ಯಾನ್, ಏರ್ ಕೂಲರ್ ಹಾಗೂ ಎ. ಸಿ. ಗಳನ್ನು ಸಾಲು-ಸಾಲಾಗಿ ಖರೀದಿಸುವುದನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಫ್ಯಾನ್, ಏರ್ ಕೂಲರ್ ಹಾಗೂ ಎ. ಸಿ. ಅದೆಷ್ಟೇ ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿ ನೀಡಿದರೂ ಹೊಂಗೆ ಮರದ ತಂಪಿಗೆ ಸಮನಾದೀತೇ? ಇದೇ ಆಧುನಿಕ ಕೃತಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಸಹಜ ಪರಿಸರದ ನಡುವಣ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಆದರೇನು ಮಾಡುವುದು? ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಗಂಟುಮೂಟೆಕಟ್ಟಿ ಕನ್ನಿನಿಯೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಬಹಳ ದೂರ ಸಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡದ ಹೊರತು ಬದುಕು ನಿಸ್ಸಾರ.

ವಿಜ್ಞಾನ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಡಿ-ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲು ಕಲಿಸಿದ್ದೇ ತಡ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಡಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನೇ ಮರೆತು ಶತಮಾನಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ, ಜೀವನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬದುಕುವ ದಾರಿಯಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹೇಗಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಬಿಸಿಲು ಹಾಗೂ ಚಳಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಋತುಗಳು ಹೊತ್ತು ತರುವ ಬೇರೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ನಮ್ಮನ್ನು ತಾಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಮೂಡುವ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳೇ ಸಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಇನ್ನಷ್ಟು ವರುಷಗಳೋ ಕಾಣೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಕೌತುಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಈಗ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ತೆಂಗಿನ ಮರವನ್ನೇ ನೋಡಿ 20 ರಿಂದ 30 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರವಿರುತ್ತೆ, ಪ್ರತಿ ಎಳನೀರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಬೇರುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಿ ರೆಂಬೆ-ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ

ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕು. ಈ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯ-ತಂತ್ರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡದೆ ಇರುವುದು ಹೇಗೆ? ಆದರೆ ನಮಗೆ ಆಗದು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಅಚ್ಚರಿಗಳು ಜರುಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಅರಳುವ ಹೂ ನೋಡಿ ಋಷಿಯಾಗದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ, ಸಂತೃಪ್ತಿ ಯಾವತ್ತೂ ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆಯೇ ಎಂದು ಏಕೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ಉಸಿರಾಡಲು ಗಾಳಿಬೇಕು ಅದೂ ಆಮ್ಲಜನಕವೇಬೇಕು ಎಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಉಂಟುಮಾಡುವ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗ್ರಹಿಸದೆ ಮಗದೊಮ್ಮೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಗಳ ಉಗಮದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಕಲ್ಪನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ. ಜೀವಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವುದು ಈ ಇಂಗಾಲದ ಸಮತೋಲನತೆಯೇನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ದೇಹದ ಮೂಲ-ಅಂಶ ಈ ಇಂಗಾಲವೇ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಜೀವಿಗಳು ಪರಿಸರದ ಸಮತೋಲನತೆಗಾಗಿಯೇನೋ ಕಾಪಾಡಲು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಚಾಚುತಪ್ಪದೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಬರೀ ಇಂಗಾಲವೇಕೆ ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಂತಿದೆ.

ನಗರಗಳು ನೆಲಮುಖಿ ಬದುಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳು ಸಂದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಗಾಳಿ, ನೀರು ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಕೆಟ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಎ.ಐ ಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಗ್ರಹಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬದ್ಧತೆಯಿರದೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಕೆರೆಗಳು ಬತ್ತಿಹೋದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಜ್ಞಾನವೂ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ಪೂಜಿಸುವ ದೇವರುಗಳಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿ, ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಎನಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಶಾಂತತೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸದ ಕಸ ಹಾಗೂ ಏಕಬಳಕೆಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಪವಿತ್ರ ನದಿಯ ಇಕ್ಕಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ, ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ ನಗರದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಕ್ ಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಗರದ ಹೊರವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ ಬಿಸಾಡುವುದನ್ನೇ ರೂಢಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಬೇಡದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಎಸೆಯುವುದು. ನಮಗೇಕೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯತೆಯೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಯೇ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ನಿತ್ಯ ನೀರು, ಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವರಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲ ಮತದ ದೇವರುಗಳು ಸಹ ಸ್ವಚ್ಛ ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರೀಕರು ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿ ಬಾಳಲು ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅದರ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಮರೆತು ಬರೀ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನೇ ಧೈಯವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಮುಖ ಬೆಲೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಹತ್ತು ರೂ ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸುವ ನೀರಿನ ಬೆಲೆ ಬರೀ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯದ್ದಲ್ಲ; ಅದರ ಬೆಲೆ ಜೀವದ್ದು, ಅದು ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದು ಬಾಯಾರಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಸಿಗದೆ, ನೀರಿಗೆ ಹಪಹಪಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ನಮಗೆ ಏನು ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ಬೆಲೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಅರಿಯಬೇಕು ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಚಿನ್ನವು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಉಸಿರಿಸಲಾಗದು ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯಲಾಗದು ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಸತ್ಯ ನಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

© ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಯಾವ ಆಚರಣೆಗಳೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಂತರ್ಯದಿಂದ ಕಲಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಹಾಗೂ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ? ಅದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಆಗುವ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಪರಿಸರದ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಮೀಸಲಿಡುವ ಧೋರಣೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ತಲೆದೂರಿದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜೀವದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಿದೆ. ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಸರ್ಗದೊಟ್ಟಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸುವೆಡೆ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಬೇಕಿದೆ. ನಾವೇನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತ ನಾವು ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಓದಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಸರ್ಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೋಲಿಸದ ಹೊರತು ನಾವು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇನೋ? ಈ ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳ ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಬದಲಿಸಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಹಸಿರು ಹಾದಿಯಲಿ ಇನ್ನಾದರೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗೋಣ.

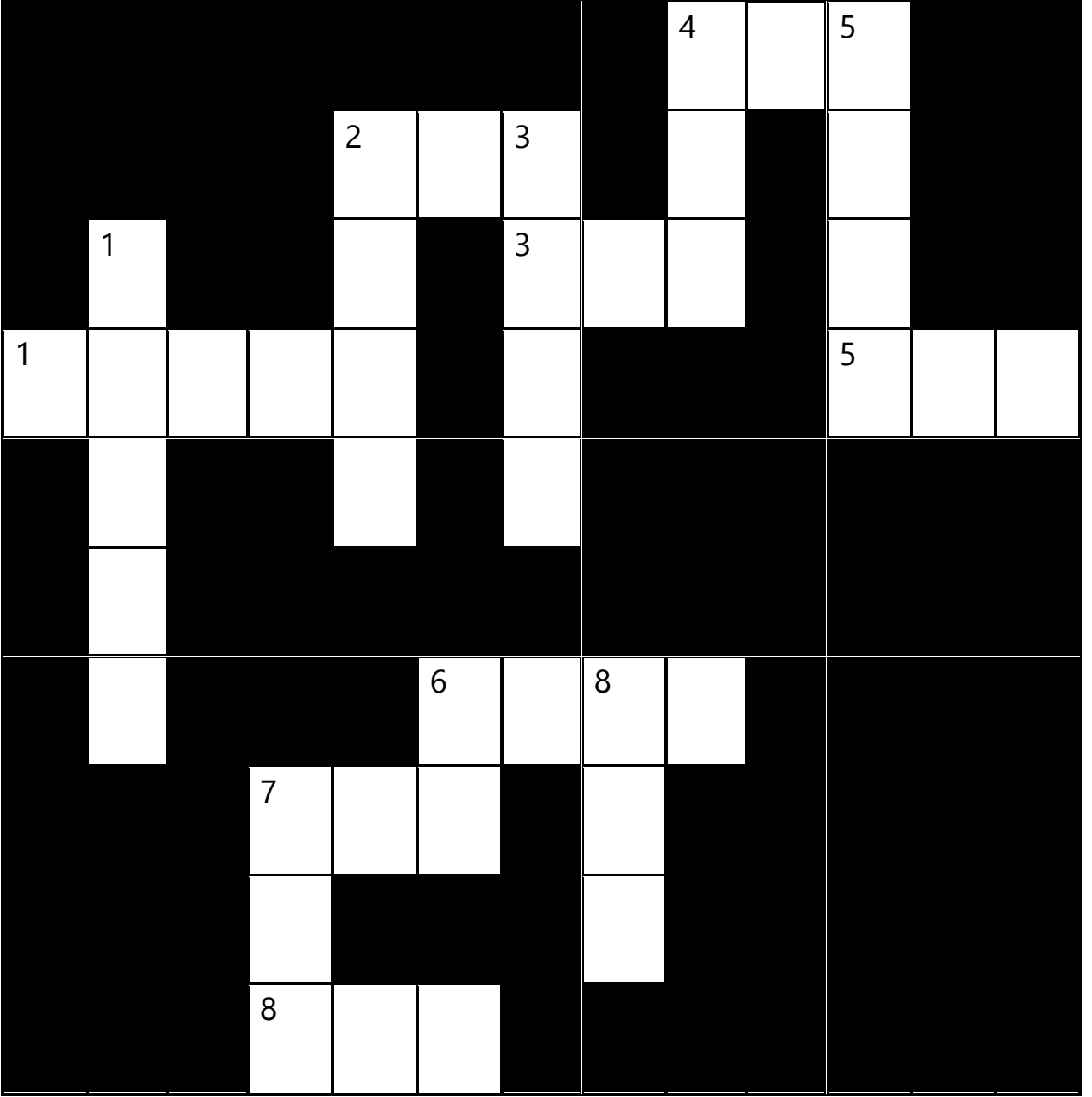
ಇರುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ; ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಲೇಖನ: ಚೈತ್ರ ಎಮ್. ಸಿ.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

ವನಬಂಧ-12

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಚಂಡ ಪ್ರಚಂಡ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಗಾಳಿಗೆ ಭಯಾನಕ ಸ್ವರೂಪವಿರುವುದು ಸತ್ಯ (5)
2. ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಕತ್ತೆಯ ಹೆಸರಿನೊಡನೆ ಕಾಣುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನಗುತ್ತದೆ (3)
3. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಡ ಕೇಳುವವರು ಇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ (3)
4. ಹೀಗೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದೇ ಇಂಗಾಲದ ಒಂದು ರೂಪ (3)
5. ಕೆಂಪಿರುವೆಯ ಕುಟುಂಬವೊಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ (3)
6. ಈ ಕುರಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಗುವುದು (4)
7. ಕುದುರೆ ಗಾಡಿ ಹಾಗೂ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಓಡಿಸುವವರು ಬಳಸುವ ಈ ವಸ್ತು ಚಾವಡಿಯಲ್ಲೂ ಲಭ್ಯವಿದೆ (3)
8. ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ (3)

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಹೆಸರಾಂತ ಸಕಲೇಶಪುರ ಮಂಗಳೂರು ರೈಲು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ನಿಲ್ಲಾಣದ ಎಡಗಡೆ ಕಮರಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ (5)
2. ಕಿರುಚಾಡದೇ ಬೇಟೆ ಆಡುವವನು (4)
3. ಈ ಪಕ್ಕಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಕಾಸುರ ಅಡಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಬಲು ಸಾಧು ಜೀವಿ (4)
4. ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಈ ಪುಟ್ಟ ಕೀಟ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯ ಭಾಗವೂ ಹೌದು (3)
5. ಕೆಂಪನೆಯ ಈ ಅಳಿಲು ಕಾಡಿನ ಮರ ಒಂದರಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿದೆ. (4)
6. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೇಯುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಟ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ (2)
7. ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಕಾಯುವುದು ಎಂದರೆ ಬಲು ಪ್ರೀತಿ (3)
8. ಓಡುವ ವ್ಯವಹಾರ ಕುದುರಿಸುವುದು ಇವರಿಗೆ ಬಲು ಸುಲಭ (3)

ಕಾನನ ವನಬಂಧ - 10 (ಮಾರ್ಚ್ - 2026) ಉತ್ತರಗಳು:

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಚಂಡಮಾರುತ 2. ಕಿರುಬ 3. ಕಡವೆ 4. ಇದ್ದಿಲು 5. ಕೆಂಜಿಗ 6. ಕಾಡುಕುರಿ 7. ಚಾವಟಿ 8. ಕರಟೆ

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಯಡಕುಮರಿ 2. ಕಿರಾತಕ 3. ಬಕಪಕ್ಕಿ 4. ಇರುವೆ 5. ಕೆಂದಳಿಲು 6. ಕಾಟಿ 7. ಚಾತಕ 8. ಕುದುರೆ

ವನಬಂಧ: ಸುಬ್ಬು ಬಾದಲ್
ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

© ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

© AI

ವಿವಿ ಅಂಕಣ

ಹೂವಿನ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಟ್ರಿಕ್!

ಮರ-ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಯೇ?

ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿದರೂ ಮುರಿದರೂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹಣ್ಣು-ಹೂವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ದಿನ ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ತಾನೆ... ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇರಬಹುದು, ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ...

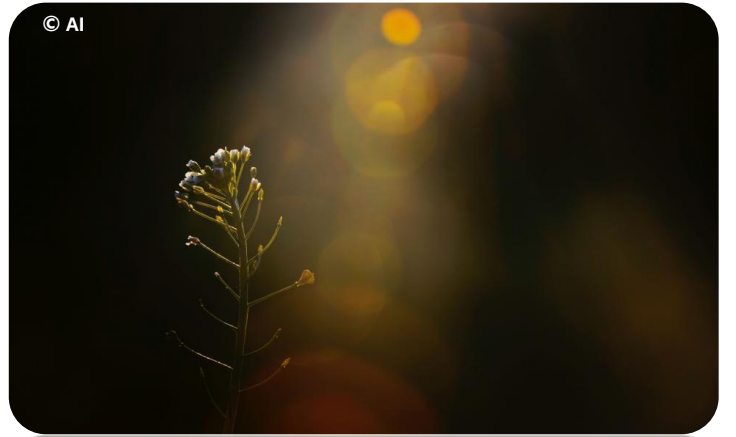
ತಾವೇ ತಿನ್ನಲಾಗದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ, ಬಲು ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ? ಅಥವಾ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಸುಂದರ ಸುಗಂಧ ಸೂಸುವ ಹೂಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ? ಎಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ಬರದವರಿಗೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಇದು ಅಚ್ಚರಿ ಎನಿಸಬಹುದು. ಮರ-ಗಿಡಗಳು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡದಿರಬಹುದು, ಚಲಿಸದಿರಬಹುದು, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಚಾಟ್ ಜಿಪಿಟಿ ಬಳಸದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಜೀವವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ನಮಗಿಂತಲೇ ಕೋಟ್ಯಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವುಗಳ ಸಂತತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ ಎಂದಾದರೆ ಅವುಗಳ ಬದುಕುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾಣತನ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಊಹಿಸಿ ನೋಡಿ.

ನಿಜ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗಿಂತ ಅವುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳು. ಹೇಗಂತೀರಾ? ನೋಡಿ ಈ ಮೇಲೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವುದಾದರೆ, ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ರುಚಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆ ಹಣ್ಣಿನ ಒಳಗೆ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ

ಬೀಜದ ಪ್ರಸಾರ. ಮರದ ಬೀಜಗಳು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೇ ಬಿದ್ದು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದರೆ, ಆ ತಾಯಿ ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಸಿಗದೆ, ತಾಯಿಯ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹರಿದ ಬೇರಿನಿಂದ ಈ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಷಕಾಂಶ ಸಿಗದೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ದೂರ ಸಾಗಿಸಲು ಅವು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗವೇ ನಾವು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳು. ನಾವೇ... ನಮಗೇ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಮರ ಬಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣು ನಮಗೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಸಾಗಿ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿಸಾಕುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ಮರಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಅವುಗಳ ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳು ನಮ್ಮಂತಹ ಜೀವಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮಗೇ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ!

ನೋಡಿದಿರಾ, ಹೀಗೆ ಹೂಗಳನ್ನೂ ಬಿಡುವುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳು ಅವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮಕರಂದವನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವ ದುಂಬಿಗಳಂತಹ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು. ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳು ಹಾಗೂ ಸುವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಬೀರಿ, 'ನನ್ನಲ್ಲಿ ಚಂದದ ಜೀನಿದೆ ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಸುವಾಸನೆ ಮೂಲಕ ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಂಡು ಬರುವ ಕೀಟಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಬಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಹೂವಿನಲ್ಲಿನ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ! ನೋಡಿದಿರಾ ಇವುಗಳ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನಾ? ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ.

ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ನಡೆದ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಬಳಿ ಬರದೇ ಇರುವ, ಕೇವಲ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕೀಟವೊಂದು ಹೂವಿನ ಬಳಿ ಬಂದು ಏನನ್ನೋ ಹುಡುಕುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವೇ ಬಾಯಿ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೇನು?

"ಹೌದಲ್ಲವೇ, ತನ್ನ ಆಹಾರವೇ ಸಿಗದ ಗಿಡದ ಬಳಿ ಇದಕ್ಕೇನು ಕೆಲಸ?" ಎಂದು 'ಕೋ ಮಾಚಿಸುಕಿ' ಎಂಬ ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಕೂಡಾ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಜಪಾನ್ ನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗಾರ್ಡನಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ 'ಜಾಪನೀಸ್ ಡಾಗ್‌ನಿನ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಗಿಡದ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ 'ಗ್ರಾಸ್ ಫ್ಲೈಸ್' ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ. 'ಅರೆರೆ... ಈ ಗ್ರಾಸ್ ಫ್ಲೈಗಳು ಸತ್ತ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕೀಟಗಳಲ್ಲವೇ, ಇವಕ್ಕೆ ಈ ಸಸ್ಯದ ಹೂವಿನ ಬಳಿ ಏನು ಕೆಲಸ?' ಎಂದು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದು ಇದು-ಈ ಸಸ್ಯದ ಹೂವಿನ ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಸತ್ತ ಕೀಟದಿಂದ ಬರುವ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಸೂಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೇನು ಕೆಲಸ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ. ತಡೀ, ನನ್ನ ಊಹೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಹೊರಟರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು, ಸಸ್ಯದ ಹೂವಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅವರ ಅಚ್ಚರಿಗೆ ಅದು ಸತ್ತ ಇರುವೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಾಸನೆಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಯ್ತು. ಈ ಗ್ರಾಸ್ ಫ್ಲೈಗಳು ಈ ವಾಸನೆಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸತ್ತ ಇರುವೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಈ ಗ್ರಾಸ್ ಫ್ಲೈಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವು. ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ; ಆ ಗ್ರಾಸ್ ಫ್ಲೈಗಳು ಆ ಹೂವಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಸತ್ತ ಇರುವೆಗಳ ವಾಸನೆಯನ್ನೇ ಗ್ರಹಿಸಿ ಬಂದು, ಇರುವೆ ಕಾಣದೆ ಹುಡುಕಿ... ಹುಡುಕಿ... ತಮಗೇ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಆ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು.

ನೋಡಿದಿರಾ, ನಾವು ಎಣಿಸಿದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ-ಪರಪಂಚ. ತನಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಕೀಟವನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಧಾನ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ಯಾವುದೇ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಟ್ರಿಕ್ ಗೆ ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲ. ನೋಡಿದಿರಾ ಈ ಹೂವಿನ ಗಿಡದ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಟ್ರಿಕ್ ಅನ್ನು?

ಹೇಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ?

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಹಿಡಿದರೂ ಆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹೂವಿಗೆ ಆ ವಾಸನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಕೀಟ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು? ಇದನ್ನು ಯಾರು, ಹೇಗೆ, ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು? ಇದಿನೂ 'ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಗೂಢತೆ'ಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ತೆರೆಯದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು. ಹುಡುಕಿದವರಿಗೆ ಹುಡುಕಿದಷ್ಟು! ಇಂತಹ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಮಜವಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಸಂಶೋಧನೆ

ಎನ್ನುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಡಿಗ್ರಿಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಗಮನಿಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಆಲಿಸುವ ಕಿವಿಗಳು, ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕುತೂಹಲತೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುವ ಆಸಕ್ತಿ, ಹಾತೊರೆಯುವಿಕೆ ಸಾಕು.

ನಿಮ್ಮ ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ-ವಿಶೇಷ ಎನಿಸುವ ಅನುಭವಗಳು/ಕತೆಗಳಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ...

Source: www.snexplores.org

ಲೇಖನ: **ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.**

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಹೊಸ ಉಸಿರು

ಅತ್ತ ಇತ್ತ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ
ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಹಸಿ ಹಸಿರು
ಏದುಸಿರು ಬಿಡುವ ಪ್ರತಿ ಜೀವಕ್ಕೆ
ತುಂಬುವುದು ಹೊಸ ಉಸಿರು

ದೂರದಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ದಣಿದು ಬಂದ
ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ನೀಡುವುದು ನೆರಳು
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕುಹೂ ಕುಹೂ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ನಾದ
ಮುದದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮನಸಿಗೆ ಮರುಳು

ಹಸಿದು ಬಂದ ಪ್ರತಿ ಜೀವದೊಡಲ
ತುಂಬುತ್ತಿದೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಹಣ್ಣು
ನೆರಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಕೊಟ್ಟ ಮರವ ಕಡಿದು
ಮನುಜ ಮಾಡುವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಣ್ಣು

ಕಾಡು ಮೇಡು ಜೀವ ಜಲದ ಮೇಲೆ
ಸದಾ ದ್ರೋಹಿ ಮನುಜನ ಕಣ್ಣು
ಸ್ವರ್ಣ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ
ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವನು ಹುಣ್ಣು

ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ
ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ನಾವು
ಪರಿಸರವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ
ಉಳಿಯುವುದು ನಮ್ಮ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ನೋವು

ನಾಗರಾಜ ಜಿ. ಎನ್. ಬಾಡ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಪ್ರಕೃತಿ ಭರಣಿ

ಬೂದಿ ಹೂ ಚಿಟ್ಟೆ

© ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ತೇವಭರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಕಾಡುಗಳ ಅಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕಂಡುಬರುವ ಬೂದಿ ಹೂ ಚಿಟ್ಟೆ *Junonia atlites* ನಿಂಫಾಲಿಡೆ (Nymphalidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮುಂಭಾಗವು ತೆಳು ಬೂದು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಡುಗಂದು ಬಣ್ಣದ ಅಲೆಗಳಂತಿರುವ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಹಿಂಭಾಗವು ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಳುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾದ ಕಣ್ಣಿನಾಕಾರದ ಮಚ್ಚೆಗಳು (eyespot) ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿಟ್ಟೆ ನೆಲದ ಹತ್ತಿರ ಜಾರುವ ರೀತಿ ಹಾರಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ದೇಹದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಲಾವಾಗಳು ಅಕಾಂಥೇಸಿ (Acanthaceae) ಕುಟುಂಬದ ಸಸ್ಯಗಳಾದ ಕೊಳವಳಿಕೆ ಗಿಡ *Hygrophila auriculata* ಮತ್ತು ಮುಳ್ಳು ಗೋರಂಟಿ (*Barleria*) ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಅಶೋಕ ಚಿಟ್ಟೆ

© ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ನೇಪಾಳ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಸಮತಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ, ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡು, ಕುರುಚಲು ಕಾಡು, ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ಅಶೋಕ ಚಿಟ್ಟೆಯು ಪ್ಯಾಪಿಲಿಯೋನಿಡೆ (Papilionidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಫಿಯಂ ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್ (Graphium agamemnon) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದು, ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉದ್ದವಾದ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಹಸಿರು ಮಚ್ಚೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಕೆಳಗಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತೇವಾಂಶವಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಂಬದ ಮರ (False Ashoka) ಇದರ ಅತಿಥೀಯ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹುಲ್ಲು ಚಿಟ್ಟೆ

© ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಸಮತಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ, ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳು, ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹುಲ್ಲು ಚಿಟ್ಟೆಯು ಲೈಕೇನಿಡೆ (Lycaenidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಜಿಜಿನಾ ಓಟೀಸ್ (Zizina otis) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮುಂಭಾಗವು ನೇರಳೆ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣವಿದ್ದು, ಕಡುಗಂದು ಬಣ್ಣದ ಅಂಚನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಿಂಭಾಗವು ಕಂದು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಬಿಳಿ ವರ್ತುಲವುಳ್ಳ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಿನ ರೆಕ್ಕೆಯ ಹಿಂಭಾಗದ ಬಣ್ಣವು ತೆಳುವಾಗಿದ್ದು, ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳ ಹೂಗಳಿಂದ ಮಕರಂದವನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ ಬಿಸಿಲನ್ನು ಕಾಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಮರಂತೇಸಿ (Amaranthaceae) ಕುಟುಂಬದ ಹರಿವೆ ಸೊಪ್ಪು, (Fabaceae) ಫ್ಯಾಬೇಸಿ ಕುಟುಂಬದ ಕಾಡು ಮೆಂತೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿವಿಧ ಸಸ್ಯಗಳು, ಜೈಗೋಫಿಲೇಸಿ (Zygophyllaceae) ಕುಟುಂಬದ ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳಿನ ಗಿಡ ಇವುಗಳ ಅತಿಥೇಯ ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಕಿತ್ತಳೆ ಬಾಲ ಚಿಟ್ಟೆ

© ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ

ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಾಲ ಚಿಟ್ಟೆಯು ಲೈಕೇನಿಡೆ (Lycaenidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಲೋಕ್ಸುರಾ ಅಟಿಮ್ನಸ್ (Loxura atymnus) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಕೆಳಗಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಗಿಡಗಳ ಬಳಿ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ, ಕಾಡುಗಳ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತದೆ. ಡಯೋಸ್ಕೋರಿಯಾಸಿ (Dioscoreaceae) ಕುಟುಂಬದ ಕಾಡುಗುಂಬಳ, ಸ್ಮಿಲಾಕೇಸಿ (Smilacaceae) ಕುಟುಂಬದ ಕಾಡುಹಂಬು ಗಿಡಗಳು ಇವುಗಳ ಅತಿಥೇಯ ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ: ಡಾ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ
ಲೇಖನ: ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ನೀವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು

ಕಡಲ ಆಮೆಗಳು ಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಡೈನೋಸಾರ್‌ಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಿಸಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲುಗಳಿಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ ಕೊಕ್ಕಿನಂತಹ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. 50 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೂಳೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಚಿಪ್ಪುಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಲವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಪಾರ ದೂರ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಕಡಲ ಆಮೆಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಆಮೆಗಳು, ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡಲು ತಾವು ಜನಿಸಿದ ಅದೇ ಕಡಲತೀರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅದ್ಭುತ. ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಮರಳಿನ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಮುದ್ರ ಆಮೆಗಳಲ್ಲಿ 'ತಾಪಮಾನಾಧಾರಿತ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಧಾರ' (Temperature-dependent sex determination) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗಂಡು ಆಮೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣು ಆಮೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ.

ಸಮುದ್ರದ ಆಮೆಗಳ ಬದುಕು ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ಸವಾಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ — ಸುಮಾರು 1,000 ಮರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸೇವನೆ ಮುಂತಾದ ಮಾನವಸೃಷ್ಟಿ ಅಪಾಯಗಳು ಅವುಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬೆದರಿಕೆಯಾಗಿವೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ **ಜೂನ್ 16ರಂದು ವಿಶ್ವ ಕಡಲ ಆಮೆ ದಿನ**ವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವುಗಳ ಗೂಡುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಮರಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು, ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಂತಹ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದು.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನಾಶ, ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಮಾರಣಹೋಮಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿಗೆ ತಲುಪಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವಸಂಕುಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇರುವ ಕಾನನ ಇ-ಮಾಸಿಕ್‌ಗೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತರು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆ, ಕವನ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳನ್ನು ಕಾನನ ಮಾಸಿಕದ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾನನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ: kaanana.mag@gmail.com

ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸ:

ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಗ್ರೂಪ್,
ಅಡವಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್,
ಒಂಟೆಮಾರನ ದೊಡ್ಡಿ, ರಾಗಿಹಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ,
ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ,
ಪಿನ್ ಕೋಡ್ : 560083. ಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

